

POSTANOWIENIE

Dnia 18 lutego 2005 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Antoni Górski (przewodniczący)

SSN Iwona Koper (sprawozdawca)

SSN Marian Kocon

w sprawie z powództwa Przedsiębiorstwa Wielobranżowego I.(...) Spółki Jawnej w D.
przeciwko F.(...) S.A. w K.

o zapłatę, po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 18 lutego
2005 r., zażalenia strony powodowej na postanowienie Sądu Apelacyjnego z dnia 31
sierpnia 2004 r., sygn. akt I ACa (...),

oddala zażalenie.

Uzasadnienie

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Apelacyjny w Katowicach, na podstawie art. 16 ust. 3 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, odrzucił kasację strony powodowej z powodu nie uiszczenia należnej od niej opłaty. Postanowieniem z dnia 12 lipca 2004 r. Sąd Apelacyjny oddalił wniosek powoda o zwolnienie od kosztów sądowych w zakresie wpisu od kasacji, wobec niewykazania, że powód nie ma dostatecznych środków na te koszty (art. 113 § 2 k.p.c.).

W zażaleniu powód wniósł o rozpoznanie przez Sąd Najwyższy postanowienia o odmowie przyznania zwolnienia od wpisu od kasacji i uchylenie zaskarżonego postanowienia oraz przyjęcie kasacji do rozpoznania. Zarzucił, że przyjęty przez Sąd Apelacyjny za podstawę odmowy zwolnienia od wpisu od kasacji, a w konsekwencji jej odrzucenia fakt uzyskania przez powoda w 2003 r. przychodu netto w kwocie 3.693.453,11 zł i w okresie do 30 kwietnia 2004 r. w kwocie 548.185,98 zł został mylnie

zinterpretowany jako osiągnięcie przez Spółkę czystego zysku w tej wysokości, podczas gdy okresy te zamknęła ona stratą w kwotach odpowiednio 116.859, 37 zł i 156.752, 41 zł.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Nietrafne jest, poparte obszernymi wywodami, twierdzenie skarżącego, iż wobec uznania, że postanowienie sądu drugiej instancji odmawiające zwolnienia od opłaty od kasacji, jako niekończące postępowanie w sprawie nie podlega zaskarżeniu do Sądu Najwyższego, poza jakąkolwiek kontrolą pozostają motywy jakimi kierował się ten sąd „pozbawiając de facto stronę możliwości wniesienia kasacji”, jeżeli nie posiada ona wystarczających środków na jej opłacenie. W postępowaniu wywołanym zażaleniem na postanowienie sądu drugiej instancji odrzucające kasację Sąd Najwyższy może bowiem na wniosek strony rozpoznać nie podlegające zaskarżeniu postanowienie o oddaleniu wniosku o zwolnienie jej od wpisu od kasacji (art. 380 k.p.c. w zw. z art. 393¹⁹ k.p.c.). Wniosek taki zawarł skarżący w zażaleniu.

Dla wydatków związanych z prowadzeniem procesu strona powinna znaleźć pokrycie w odpowiednich dochodach. Koszty dochodzenia przed sądem roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej stanowią dla strony ją prowadzącej koszty tej działalności, które musi ona uwzględniać w racjonalnym planowaniu wydatków. Nie ma przy tym uzasadnionych podstaw, by co do zasady uznać preferencję dla innych wydatków, w tym związanych z pokryciem bieżących kosztów jej funkcjonowania jako przedsiębiorstwa w stosunku do należnych od niej kosztów sądowych. Przy osiąganym poziomie dochodów i przy uwzględnieniu wysokości należnego od strony powodowej wpisu od kasacji, fakt zadysponowania posiadanymi środkami Finansowymi na pokrycie innych jej zobowiązań nie może więc uzasadniać przyznania zwolnienia od kosztów sądowych w zakresie należnego od kasacji wpisu.

Taki stan rzeczy uprawniał Sąd Okręgowy do oddalenia wniosku w tym przedmiocie, a w konsekwencji także do odrzucenia kasacji, od której mimo wezwania nie została uiszczona należna opłata.

O oddaleniu zażalenia orzeczono na podstawie art. 393¹⁴ k.p.c. w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c. w zw. z art. 3 ustawy z dnia 22 grudnia 2004 r. o zmianie ustawy –Kodeks postępowania cywilnego oraz ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych Dz.U. 2005 r. Nr 13, poz. 98).